

PÄÄTOIMITTAJAN PUHEENVUORO

Suomessa tehdään puheen, kielen ja vuorovaikutuksen tutkimusta laajalla säteellä, eri teoreettisista näkökulmista ja erilaisiin metodologioihin nojautuen. Mieleen tulee esimerkiksi

- kielen rakenteiden tutkimus,
- puheen, keskustelun ja kielen käytön tutkimus,
- kielen ja mielen (kognition) suhteen tutkimus,
- puheeseen ja puheen ymmärtämiseen liittyvien ongelmien ja kuntouttamisen tutkimus,
- puheen ja kielen kehityksen tutkimus,
- multimodaalisen vuorovaikutuksen tutkimus,
- diskurssien tutkimus,
- soveltava kielentutkimus
- viestinnän tutkimus ja
- kieliteknologian alueella tehtävä tutkimus.

Lista on kaikkea muuta kuin tyhjentävä, mutta jo se kertoo siitä, kuinka laajasta ja merkittävästä tutkimusalueesta on kyse. Suomessa tehtävä puheen, kielen ja vuorovaikutuksen tutkimus on monitieteellistä, kansainvälisesti arvostettua ja korkeatasoista.

Puhe ja kieli –lehti on ainoa näin laajasti tämän alueen tutkimusta ja nimenomaan kotimaisilla kielillä julkaiseva lehti. Lehden keskeinen tavoite tulee myös tulevaisuudessa olemaan korkeatasoisen puheen, kielen ja vuorovaikutuksen tutkimuksen raportointi suomen ja ruotsin kielillä.

Kotimaisilla kielillä ja kotimaisissa aikakauslehdissä julkaisemisesta on monien syiden takia tullut haasteellista. Tutkimuksen ja opetuksen näkökulmasta on kuitenkin olemassa useita syitä, miksi tutkijayhteisön on tärkeä jatkaa kansainvälisesti korkeatasoisen tutkimuksen raportointia myös kotimaisilla kielillä. Ensinnäkin Suomessa tutkittavat puheen ja kielen ilmiöt liittyvät usein kotimaisiin kieliin, suomalaiseen kulttuuriin ja ajankohtaisiin Suomessa kysytyihin kysymyksiin. Näiden ilmiöiden kuvaaminen ja raportointi kansainväliselle yleisölle on tärkeää, mutta tärkeää on myös pyrkiä saavuttamaan ne lukijat ja tekijät, joille suomi on ensisijainen kanava hakea ja löytää uutta tietoa, ja joilla on omakohtainen suhde tutkittaviin ilmiöihin. Toiseksi kansainvälinen tieteen sanasto elää ja muuttuu jatkuvasti. Yliopistojen yksi tärkeä tehtävä on päivittää, kehittää ja ylläpitää tätä sanastoa myös Suomessa käytettävillä kielillä ja siirtää sitä suomalaiseen kulttuuriin ja täten vahvistaa suomea yhtenä tieteen kielenä. Kolmanneksi kansainvälinen kilpailu yliopistoissa tehtävän tutkimuksen ja opetuksen alueella on koventunut. Tämän takia uusien tutkijasukupolvien koulutus ja integrointi tutkimuksen maailmaan on tulevaisuudessa entistä tärkeämpää. Tutkimuksen raportointi kotimaisilla kielillä on tärkeää erityisesti opiskelijoille. Tieteen ja tutkimuksen maailmaan tutustuminen saa usein vankan pohjan juuri äidinkiellellä luettavan tutkimuksen kautta, minkä jälkeen tiedon hankkiminen ja sen ymmärtäminen muilla kielillä on helpompaa. Suomen kielellä julkaiseminen siten osaltaan mahdollistaa ja vahvistaa korkeatasoisen tutkimusperinteen jatkumisen Suomessa.

Puhe ja kieli –lehti tarjoaa lukijoilleen tärkeän ja ajankohtaisen kanavan saada tietoa puheen, kielen ja vuorovaikutuksen tutkimuksesta ja tuloksista Suomessa. Tämä tieto on tärkeää alan opiskelijoille, tutkijoille ja muille alueen asiantuntijoille, kuten puheterapeuteille ja opettajille. Tutkijoille lehti tarjoaa tärkeän julkaisukanavan. Lehden toimituskunta, joka uudistuu vuoden 2011 alusta, ei kalpene kansainvälisten lehtien toimituskunnille. Se tarjoaa oivan mahdollisuuden kirjoittajille saada

korkealuokkaista ja anonyymia palautetta omalle tutkimukselle. Tämä mahdollisuus on erityisen tärkeä nuorille väitöskirjatutkijoille tai vasta väitelleille tutkijoille.

Isoista haasteista huolimatta Puhe ja kieli –lehden toimitus katsoo tulevaisuuteen luottavaisena. Yksi tärkeä tavoite tulevaisuudessa on alkaa julkaista lehteä paperiversion lisäksi ns. open access –verkkojulkaisuna. Tämä mahdollistaisi lehden vapaan lukemisen ja artikkelien lataamisen lehden internet-sivuilla. Tämän toivotaan lisäävän lehden ja sitä julkaisevan Puheen ja kielen tutkimuksen yhdistyksen näkyvyyttä alalla työskentelevien asiantuntijoiden piirissä. Tämän lisäksi lehti alkaa julkaista vuoden 2011 alusta uutta kolumnia, jossa vieraileva kirjoittaja käsittelee jotain puheen, kielen tai vuorovaikutuksen ilmiötä ajankohtaisesta, ajatuksia herättävästä, humoristisesta tai räväkästä näkökulmasta. Tavoitteena on yhtäältä tarjota alan asiantuntijoille ajattelun aihetta kahvikupin äärelle ja toisaalta tarjota laajemmalle yleisölle mielenkiintoinen näkökulma puheen, kielen ja vuorovaikutuksen maailmasta.

Lehteä on tarkoitus kehittää myös tulevaisuudessa ja lehden lukijoilla on tässä tärkeä merkitys. Lehden toimitus ottaa mielellään vastaan esimerkiksi teemanumeroihin liittyviä ehdotuksia sekä muita kehittämisajatuksia. Palautetta voi lähettää toimitukseen sähköpostilla osoitteeseen toimitus@puhejakieli.fi tai suoraan päätoimittajalle osoitteeseen pentti.haddington@helsinki.fi.

Yhteistyöterveisin,

Pentti Haddington
Päätoimittaja